

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ว่าเป็นการกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ซึ่งการดำเนินการให้บรรลุตามหลักการดังกล่าว นั้น จำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ยุทธศาสตร์หลักในการสร้างกลไกและเป็นพลังขับเคลื่อนในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจายอำนาจให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างความ เข้มแข็ง สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และสร้างความเชื่อมั่นให้ทุกฝ่ายสามารถ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มี องค์กรประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การ จัดการศึกษาจึงเป็นความจำเป็นที่ทุกประเทศต้องดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพประชากร และ เพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระหว่างประเทศ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน คือการพัฒนา คุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิดความ ประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพจะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มี ความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ การ จัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา หรือตาม อัยาศัย ย่อมขึ้นกับความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันไป โดยที่ การ จัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่าง ต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีการ

ดำเนินการ มีทรัพยากรต่างๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสภาพสังคมที่พึงประสงค์

ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ว่า

“...งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้ว ระเบียบนี้บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้นด้วยว่าพลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไปในความประพฤติกและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก ถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไปเราอาจจะเอาตัวไม่รอดปรากฏการณ์เช่นนี้ นอกจากเหตุอื่นแล้วต้องมีเหตุมาจากการจัดการศึกษาด้วยอย่างแน่นอน เราต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...” (อ้างอิงจากวารสาร มหกรรมวิชาการการศึกษาเอกชน, 2552)

พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นข้อสรุปที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาในการพัฒนาประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) จึงหันมาเน้นในเรื่องของการพัฒนาคน หรือยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ หลักการ แนวคิด และกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษาของสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542: 149) ที่กล่าวว่า การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญยิ่งและคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ส่วนหนึ่งจะมาจาก การได้รับการศึกษา ในขณะที่สังคมโลกที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญของคุณภาพของคนในชาติ โดยมีความเชื่อว่าหากคนได้รับการพัฒนา ได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดมีคุณภาพมากที่สุด จะสามารถช่วยพัฒนาการเมือง พัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาประเทศชาติเป็นภาพรวมต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 6) สรุปได้ดังนี้

“การปฏิรูปการเมืองไทยไม่มีวันสำเร็จได้ ถ้าคนในสังคมมีระดับคุณธรรมและวัฒนธรรมต่ำทราม”

“เศรษฐกิจของประเทศไทยไม่มีทางแจ่มใส ถ้าคุณภาพคนและคุณภาพแรงงานยังอ่อนล้า”

“ความยากจนของประชาชนไม่มีกองทุนใดมาเติมเต็มได้พอ ถ้าขาดกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา”

“การแข่งขันในสังคมโลกยุคที่ไทยจะมองเห็นชัยชนะ หรือแม้แต่จะวิ่งตามทัน ถ้าการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังล่าหลัง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของนักการศึกษาสหรัฐอเมริกาชื่อ Ernest L. Boyer (1985) ที่กล่าวเอาไว้ว่า “ความเข้มแข็งของสหรัฐอเมริกาไม่ได้ฝากไว้กับเทคโนโลยี แต่ฝากไว้กับศักยภาพของอนุชนรุ่นต่อไป การศึกษาจึงเป็นกองทุนสำหรับอนาคตของชาติ” (จิตรลดา ศิริรัตน์ และคณะ, 2546: 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ได้นิยามคำ “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยบูรณาการองค์ความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547:2)

สรุปได้ว่า การศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษามีหน้าที่เตรียมคนให้สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม การศึกษามีหน้าที่เตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นบทบาทภาระหน้าที่ของการศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้คนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบันและในอนาคต

ที่ผ่านมากระบวนการศึกษาไทยยังทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์ในการพัฒนาคุณภาพประชากร ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์หลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเอกภาพในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพมาตรฐานหรือรูปแบบวิธีการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อเนื่องถึงคุณภาพผู้เรียน ดังปรากฏให้ประจักษ์ จากประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานไทยในปีพ.ศ. 2542 ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียถึง 2 เท่า และเป็น 7 เท่าของสหรัฐอเมริกา หรือจากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยก็มีพัฒนาการต่ำลงเรื่อยๆ โดยในปี พ.ศ. 2540 อยู่ในอันดับที่ 32 พ.ศ. 2541 อันดับที่ 43 พ.ศ. 2542 อันดับที่ 46 และในปี พ.ศ. 2543 อยู่ในอันดับที่ 47 ซึ่งเป็นอันดับเกือบสุดท้าย สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของไทยที่ยังต่ำกว่าประเทศต่างๆ อย่างชัดเจน (จิตรลดา ศิริรัตน์ และคณะ, 2546: 2) และจากรายงานการศึกษาไทยในเวทีโลก พบว่านักเรียนไทยมีความอ่อนด้อย เมื่อเทียบกับนานาชาติรวมทั้งประเทศในเอเชียด้วยกัน ทั้งในด้านการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเฉพาะการอ่าน คณิตศาสตร์ และการแก้ปัญหา โดยนักเรียนไทยได้คะแนนอยู่ในกลุ่มต่ำ ในขณะที่เกาหลี ญี่ปุ่น ฮองกง ได้คะแนนอยู่ในกลุ่มสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน

การอ่าน พบว่า ไทยมีทักษะด้านการค้นหาสาระจากข้อความที่อ่านค่อนข้างต่ำกว่าด้านอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549: ณ)

สรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษาของประชากรไทยยังอยู่ในภาวะถดถอย ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากวิธีการเรียนการสอนไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด วิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดคุณลักษณะช่างสงสัยและใฝ่หาคำตอบ กระบวนการเรียนรู้ เรียนแต่วิชา รู้แต่หนังสือ ชีวิตนักเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ถูกล้อมกรอบด้วยตารางสอนและห้องเรียน ครูยังเป็นผู้มีอำนาจ มีความรู้มากที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีหน้าที่และปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการสอนของครู สักส่วนการฝึกคิดวิเคราะห์ การฝึกปฏิบัติ และการอบรมปมนิสัยยังมีน้อยกว่าการท่องเที่ยวเนื้อหา สถานศึกษาจึงไม่เป็นโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่มีสภาพเป็นโรงเรียน

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาเป็นฝ่ายผลิตบุคลากรในสาขาต่างๆ เพื่อป้อนให้แก่ทุกวงการและทุกภาคของการพัฒนาการศึกษานั้นนอกจากจะทำหน้าที่ผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของผู้ใช้เพื่อตอบสนองการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับให้เข้ากับสังคม ด้วยภาระอันหนักเช่นนี้ ประกอบกับการเพิ่มอย่างรวดเร็วของประชากรในช่วงที่ผ่านมา รัฐโดยลำพังไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างหลากหลายและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดได้หรือได้ไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของรัฐในด้านทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและด้านบุคลากร รัฐจึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

การสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาช่วยจัดการศึกษาทุกระดับ เป็นเจตนารมณ์ของรัฐที่ปรากฏชัดเจนมาทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นย้ำถึงการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของเอกชน นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาลปัจจุบันได้ระบุไว้ชัดเจนเช่นเดียวกัน

การจัดการศึกษาของภาคเอกชนมีการพัฒนาการมายาวนานเริ่มจากสมัยกรุงศรีอยุธยาเรื่อยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีการตั้งโรงเรียนราษฎร์แห่งแรกในปี พ.ศ. 2394 ซึ่งเป็นโรงเรียนของนางแมททูน (Mrs. Mattoon) มิชชันนารีชาวอเมริกัน หลังจากนั้นการจัดการศึกษาของเอกชนจึงเริ่มมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนได้ดำเนินการได้บัพัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ที่ได้กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม

และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมและรัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษา โดยสนับสนุนให้เอกชน องค์กรวิชาชีพและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารการจัดการอย่างมีคุณภาพ เน้นบทบาทของรัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน นอกจากนี้การดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนจะต้องมุ่งเน้นคุณภาพเป็นหลัก คือ จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการคือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้รับบริการมีความพึงพอใจสอดคล้องกับแผน นโยบายและแผน รวมทั้งหลักสูตรที่กำหนด

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการศึกษาเอกชนจะเห็นว่า ปัจจุบันนี้สถานศึกษาเอกชนกำลังประสบปัญหาในหลายประการ พอจะสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ ปัญหาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป การขยายตัวของโรงเรียนรัฐบาลลดจนความนิยมของผู้ปกครอง ส่วนปัญหาจากปัจจัยภายในนั้น ได้แก่ สถานภาพทางการเงินของโรงเรียน จำนวนนักเรียนที่ลดลง บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงประเด็นเรื่องขวัญและกำลังใจของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามความมุ่งแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับแรก ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอนทัดเทียมกับโรงเรียนของรัฐ และความเชื่อมั่นศรัทธาในหมู่ผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาใช้บริการการศึกษา

สถานศึกษาเอกชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีทั้งสิ้น 81 โรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้มีบทบาทสำคัญมากต่อประชาชนในชุมชนและสังคม เนื่องจาก จังหวัดสมุทรปราการพื้นที่โดยรวมส่วนใหญ่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ทำเลที่ตั้งเหมาะสมกับการเป็นเมืองอุตสาหกรรม มีสถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 3,670 แห่ง มีการอพยพเคลื่อนย้ายเข้าออกของประชากรจากชุมชนหลายแห่งอยู่ตลอดเวลา ในปี พ.ศ. 2550 มีประชากรทั้งสิ้น 782,578 คน ประชากรในวัยเรียนอายุ (3 - 17 ปี) จำนวน 168,810 คน มีสถานศึกษาทั้งสิ้น 174 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2549: 8) ดังนั้น โรงเรียนเอกชนในสมุทรปราการ จึงมีบทบาทสำคัญ ในการแบ่งเบาภาระของรัฐ และของผู้ปกครองในการให้บริการการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน สำหรับใช้เป็นแนวทาง ในการให้การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนใน เพื่อให้เป็นไปตาม

เจตนารมณ์และจุดมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และผลที่ได้ก็คือผู้เรียนที่เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมนั่นเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

1.2.3 เพื่อศึกษา ปัญหา และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน

1.3 การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่สำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดไว้ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรายละเอียดในหน้า 53 และหน้า 54

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ด้านเนื้อหา การวิจัยมุ่งศึกษาสภาพการจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดไว้ รวม 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบริหารการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

1.4.2 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนเอกชน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าหมวดวิชาการหรือครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน จำนวน 114 คน จากโรงเรียนเอกชน 38 โรงเรียน เนื่องจากจำนวนประชากรมีน้อย ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา

1.5 ประโยชน์ของการวิจัย

1.5.1 ได้ข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

1.5.2 สามารถใช้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการจัดการ การวางแผนปฏิบัติงาน

1.5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษา

1.6 สมมติฐานในการวิจัย

การจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียน ต่างกัน มีสภาพการจัดการคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์

การจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน หมายถึง การควบคุมดูแลและดำเนินงานในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ประกอบด้วยปรัชญาและเป้าหมายการศึกษา โครงสร้างการบริหารโรงเรียน การจัดการบุคลากร การบริหารการเงิน ตลอดจนหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การจัดการกิจการนักเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดบริการและสวัสดิการ การปกครองนักเรียนและกิจกรรมต่างๆ

ด้านบริหารการศึกษา ประกอบด้วย ปรัชญาและเป้าหมายการศึกษา โครงสร้างการบริหาร การจัดการบุคลากร การบริหารการเงิน หมายถึง สถานศึกษามีปรัชญาที่สนองความต้องการของชุมชนและใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนเข้าใจปรัชญาตรงกันและมีความสอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของชาติ สถานศึกษามีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน มีคำสั่งมอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีแผนพัฒนา แผนกลยุทธ์ และตัวบ่งชี้ซึ่งถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีแผนปฏิบัติการประจำปีและกิจกรรมสอดคล้องกับทุกแผน มีคู่มือแนวปฏิบัติให้กับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่ายและให้การสนับสนุนการจัดตั้งทีมปฏิบัติการเฉพาะกิจ ครู-บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความพึงพอใจในการทำงานและรักษงศ์กรทำให้อัตราการลาออกและการทำผิดวินัยน้อยลง ผู้บริหารวางระบบกลไกที่ดีในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบและโปร่งใสมีประสิทธิผลและคุ้มค่า ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นสิ่งที่สำคัญจะต้องประกอบด้วย ปรัชญาและเป้าหมายการศึกษา โครงสร้างการบริหารโรงเรียน การจัดการบุคลากร การบริหารการเงิน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นทันสมัย มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีการประเมินผลสภาพจริงและนำผลไปพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามมาตรฐานที่เขตพื้นที่กำหนด ผู้เรียนรู้จักแสวงหาวิธีการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ สถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนและจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน มีสื่อที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ห้องเรียนสะอาด มีระเบียบ และสวยงาม

ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดบริการ และสวัสดิการ การปกครองนักเรียน กิจกรรมต่างๆ หมายถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระ มุ่งเน้นปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์ต่อสังคม กิจกรรมจะต้องสนองต่อความสนใจและความถนัดเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน จัดบริการโภชนาการและสุขภาพาลูกสุขภาพดี จัดสวัสดิการ ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความจำเป็น ให้บริการแนะแนวทุกกลุ่มและทุกด้านเป็นระบบและทั่วถึง สถานศึกษากำหนดกฎระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัยในตนเอง ติดตามความประพฤติและให้การดูแลนักเรียนอย่างห่วงใยและใกล้ชิด ใช้ข้อมูลด้านความประพฤตินักเรียนมาพัฒนางานปกครอง กิจกรรมมุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ และติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ขนาดโรงเรียน หมายถึง สภาพทางกายภาพในโรงเรียนโดยกำหนดตามจำนวนนักเรียนทั้งหมด ที่เปิดสอนระดับเดียวหรือรวมหลายระดับ คือ

1. ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 1 - 300 คน
2. ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 301 - 1,000 คน
3. ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 1,000 คนขึ้นไป

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่คณะบุคคลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันวางแผนดำเนินการเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ตามที่ชุมชนต้องการ ได้แก่ ปรัชญาและเป้าหมายการศึกษา โครงสร้างการบริหาร โรงเรียน การจัดการบุคลากรและการบริหารการเงิน

ปรัชญาและเป้าหมายการศึกษา หมายถึง การกำหนดสาระสำคัญในการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับหลักแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ โดยมีแนว ดำเนินงานที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดความคุ้มค่า ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนมีความเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายดังกล่าวตรงกัน

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน หมายถึง มีการจัดโครงสร้างการบริหาร แนวปฏิบัติ ธรรมเนียมในโรงเรียน ระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ รวมถึงงานด้านพัฒนา บุคลากรการทำงานเป็นทีมด้วย การเปิดโอกาสให้ทุกคนให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น มีการกำหนดขอบข่ายสาระการกำกับ ตรวจสอบและรายงานที่ครอบคลุมเป้าหมายและจุดเน้นการ พัฒนาของโรงเรียนชัดเจน

การจัดการบุคลากร หมายถึง การจัดเตรียมอาจารย์ และฝ่ายสนับสนุนการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็น ทีมและความรักองค์กร

การบริหารการเงิน หมายถึง การจัดระบบการงบประมาณรายได้ รายจ่าย ที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มีแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบและรายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเตรียมเนื้อหาสาระความรู้วิชา ต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัยและ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และผู้เรียน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างถูกต้องตามระเบียบ หรือหลักการวัดผลและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยสามารถแสวงหาวิธีเรียนที่เหมาะสมกับตนเองได้และรู้จักนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เช่น บรรยากาศที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น

ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบ สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส แรงจูงใจให้ผู้เรียนรักการเรียน ชอบมาโรงเรียน

ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง การกำหนดระดับสภาพความสำเร็จที่ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและระดับโรงเรียนต้องการตามความเหมาะสมด้านศักยภาพ หรือพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนในรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดในหลักสูตร

การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การจัดบริการพัฒนาผู้เรียนและสวัสดิการต่างๆ รวมถึง ระบบการปกครองนักเรียน และการส่งเสริมกิจกรรมด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจและวัยของนักเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ เพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม

การจัดบริการและสวัสดิการ หมายถึง การให้บริการในรูปแบบของกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้าน มีบริการแนะแนว สวัสดิการช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนได้เต็มที่

การปกครองนักเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแบบแผนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ให้ผู้เรียนรู้จักหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ และส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง

กิจกรรมต่างๆ หมายถึง การเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการ โครงการ การสร้างองค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชน หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้เป็นของรัฐบาล ดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1